

Hof Amsterdam, 11 augustus 2009, Greenleaf

MERKENRECHT

Geen depot te kwader trouw wegens samenwerking

- [aannemelijk dat dit gebruiksrecht in de gegeven omstandigheden de bevoegdheid meebracht om het logo enigermate aan te passen en het aangepaste logo tegen gebruik door derden in het relevante gebied te beschermen door dit als beeldmerk te deponeren.](#)

Niet in geschil is dat samenwerkingsverband bestond er in ieder geval tot 2003 een tussen de stichting Maris en Greenleaf VS en dat het Maris c.s., in het kader van deze samenwerking was toegestaan om van het Greenleaf-logo en de naam Greenleaf Center for Servant Leadership gebruik te maken. Mede gelet op de inhoud van de bij memorie van grieven overgelegde verklaringen van [...], [...] en [...] (producties 14 t/m 16) acht het hof voldoende aannemelijk dat dit gebruiksrecht in de gegeven omstandigheden de bevoegdheid meebracht om het logo enigermate aan te passen en het aangepaste logo tegen gebruik door derden in het relevante gebied te beschermen door dit als beeldmerk te deponeren. In zoverre is het Beneluxdepot niet te kwader trouw geschied.

Verplichting tot overdracht rechten na beëindiging samenwerking

- [dat de door partijen in dit verband gemaakte afspraken derhalve inhielden dat Maris c.s. bij de beëindiging van het samenwerkingsverband verder gebruik van het logo en naam zouden staken en de eventuele ten aanzien van dit gebruik verworven \(absolute\) rechten aan Greenleaf VS zouden dienen over te dragen.](#)

Nu de toestemming om het logo en de naam te gebruiken is verleend in het kader van de samenwerking tussen Greenleaf VS en Maris c.s. (c.q. de stichting Maris) moet echter tevens worden aangenomen dat deze toestemming in zoverre beperkt was dat deze slechts voor de duur van de relatie van partijen gold en dat de door partijen in dit verband gemaakte afspraken derhalve inhielden dat Maris c.s. bij de beëindiging van

het samenwerkingsverband verder gebruik van het logo en naam zouden staken en de eventuele ten aanzien van dit gebruik verworven (absolute) rechten aan Greenleaf VS zouden dienen over te dragen. [...].

In het licht van hetgeen onder 4.4 is overwogen brengt dit mee dat Greenleaf VS er aanspraak op kan maken dat het merkrecht aan haar wordt overgedragen en dat Maris c.s. zich van verder gebruik van het Greenleaf-logo en de naam Greenleaf Center onthouden. In zoverre zijn de daartoe strekkende voorzieningen (dictum kortgeding vonnis sub 7.1 en 7.2) alsmede het verbod om rechtsmaatregelen te treffen op grond van het door Maris c.s. gepretendeerde merkrecht (dictum sub 7.3) terecht toegewezen en falen de daartegen gerichte grieven. Dat Maris c.s. ook jegens Voerman en de stichting Voerman tot overdracht van het merkrecht zijn gehouden vindt voorshands in de feiten onvoldoende steun. Met name valt een dergelijke verplichting naar voorlopig oordeel van het hof niet in de door onder meer Maris (c.q. Marezate Beheer) en Voerman op 28 augustus 2003 gesloten vaststellingsovereenkomst te lezen noch biedt de aan Maris gerichte brief van 23 maart 2007 van Jack Lowe en Lary Spears voldoende grondslag voor het aannemen van een tot overdracht van het merkrecht strekkend vorderingsrecht van Voerman en/of de stichting Voerman.

Vindplaatsen:

Hof Amsterdam, 11 augustus 2009

(N. van Lingen, E.E. van Tuyll van Serooskerken-Röell en J.H. Huijzer)

zaaknummer: 200.000.144/01 KG

11 augustus 2009

GERECHTSHOF TE AMSTERDAM

VIERDE MEERVOUDIGE BURGERLIJKE KAMER

ARREST

in de zaak van:

1. de stichting STICHTING CENTER FOR SERVANT LEADERSHIP IN EUROPE, gevestigd te Hilversum,
2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid MAREZATE BEHEER B.V., gevestigd te Hilversum,
3. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid SERVANT LEADERSHIP B.V., gevestigd te Hilversum,
4. [...] MARIS, wonende te [...],

APPELLANTEN,

advocaat: mr. C.J.M.A. Govers te Amsterdam, tegen

1. de stichting STICHTING HET GREENLEAF CENTRUM VOOR DIENEND LEIDERSCHAP IN NEDERLAND, gevestigd te Den Haag,
 2. de rechtspersoon naar het recht van de verenigde Staten van Amerika THE GREENLEAF CENTER FOR SERVANT LEADERSHIP INC., gevestigd te Westfield, Indiana, Verenigde Staten van Amerika,
 3. [...] VOERMAN, wonende te [...],
- GEÏNTEERDEN,
advocaat: mr. M.C.S. de Boer te Amsterdam.

1. Het geding in hoger beroep

Appellanten worden hierna gezamenlijk als Maris c.s. en afzonderlijk als de stichting Maris, Marezate Beheer, Servant Leadership B.V. en Maris aangeduid. Geïntimeerden zullen gezamenlijk worden aangeduid als Voerman c.s. en afzonderlijk als de stichting Voerman, Greenleaf VS en Voerman.

Maris c.s. zijn bij dagvaarding van 4 oktober 2007 in hoger beroep gekomen van een [vonnis van de voorzieningenrechter in de rechtbank te Amsterdam](#), in deze zaak in kort geding onder zaaknummer/rolnummer 372713/KG ZA 07-1172 P/MV gewezen tussen Voerman c.s. als eisers in conventie, verweerders in reconventie en Maris c.s. als gedaagden in conventie, eisers in reconventie en uitgesproken op 6 september 2007.

Maris c.s. hebben bij memorie zeven grieven aangevoerd, producties overgelegd en geconcludeerd - zakelijk weergegeven - dat het hof het vonnis waarvan beroep zal vernietigen en opnieuw rechtdoende de vorderingen van Voerman c.s. alsnog zal afwijzen en die van Maris c.s. alsnog zal toewijzen, met veroordeling van Voerman c.s. tot betaling van de volledige proceskosten in beide instanties en tot terugbetaling aan Maris c.s. van hetgeen zij uit hoofde van het vonnis in eerste aanleg reeds hebben ontvangen, een en ander te vermeerderen met wettelijke rente.

Voerman c.s. hebben bij memorie van antwoord de grieven bestreden, producties overgelegd, en geconcludeerd - zakelijk weergegeven - dat het hof het vonnis waarvan beroep zal bekrachtigen, met veroordeling van Maris c.s. in de kosten van, naar het hof begrijpt, het geding in hoger beroep.

Maris c.s. hebben bij akte uitlating producties daarop gereageerd.

Partijen hebben hun zaak ter zitting van het hof van 25 februari 2009 door hun reeds genoemde advocaten doen bepleiten, ieder aan de hand van aan het hof overgelegde pleitnotities.

Van de zijde van Maris c.s. zijn bij die gelegenheid bij akte nog een aantal producties in het geding gebracht. Vervolgens hebben partijen arrest gevraagd op de stukken van beide instanties, waarvan de inhoud als hier ingelast geldt.

2. Grieven

Voor de grieven wordt verwezen naar de desbetreffende memorie.

3. Feiten

De voorzieningenrechter heeft in [het vonnis](#) waarvan beroep onder 2.1 tot en met 2.5 de feiten opgesomd waarvan zij bij de beoordeling van deze zaak is uitgegaan. Daaromtrent bestaat geen geschil zodat ook het hof deze feiten tot uitgangspunt neemt.

4. Beoordeling

4.1. i) Greenleaf VS is een non-profit organisatie die zich bezighoudt met het verspreiden van het 'Servant-leadership' gedachtegoed, een managementfilosofie ontwikkeld door Robert K. Greenleaf.

ii) Maris heeft in 1990 het 'Servant-leadership'-denken in Nederland geïntroduceerd. In 1997 is de door hem gecontroleerde vennootschap Marezate Beheer daartoe

gaan samenwerken met Greenleaf vs. In 1998 heeft Maris de door hem opgerichte 'Europese Greenleaf' - organisatie ondergebracht in de stichting Maris.

iii) Greenleaf VS maakt in het kader van haar dienstverlening gebruik van een logo bestaande uit een zogenoemde Möbius strip met daaromheen gerangschikt de woorden 'The Greenleaf Center for Servant Leadership'.

iv) Marezate Beheer heeft in 2000 het logo van Greenleaf VS in iets gewijzigde vorm (o.m. in het midden een gestileerde letter 'e') als Benelux beeldmerk gedeponeerd. Het merk is op 18 mei 2000 ingeschreven onder registratie nummer 681076.

v) Sedert 2005 wordt Greenleaf VS in (onder meer) Nederland vertegenwoordigd door de stichting Voerman.

vi) Namens Marezate Beheer heeft mr. E.C. Häüer van Merkenbureau Knijff & Partners (verder mr. Häüer) onder meer Voerman en de stichting Voerman bij brieven van 5 december 2006 gesommeerd - kort gezegd - om het gebruik van het hierboven onder iv bedoelde merk te staken.

vii) In een brief van 18 juni 2007 aan de advocaat van Voerman c.s. heeft mr. Häüer te kennen gegeven dat zijn cliënte bereid is "de merkrechten op SERVANT LEADERSHIP over te dragen aan 'de Amerikanen'".

4.2. Voerman c.s. hebben in dit geding een voorziening gevorderd die er kort samengevat en voor zover in hoger beroep nog van belang toe strekt dat Maris c.s. zich onthouden van het verder gebruik van het zogenoemde Greenleaf-logo en van rechtsmaatregelen ter handhaving van het onder 4.1 sub iv bedoelde merkrecht. Maris c.s. vorderen een verbod aan de stichting Voerman en Greenleaf VS om in de Benelux gebruik te maken van het Greenleaf-logo en de naam Greenleaf Center.

De voorzieningenrechter heeft de vordering van Voerman c.s. (grotendeels) toegewezen en die van Maris c.s. afgewezen. Tegen deze beslissing en de daaraan ten grondslag gelegde motivering komen Maris c.s. met hun grieven op. Deze lenen zich voor gezamenlijke behandeling.

4.3. Niet in geschil is dat samenwerkingsverband bestond er in ieder geval tot 2003 een tussen de stichting Maris en Greenleaf VS en dat het Maris c.s., in het kader van deze samenwerking was toegestaan om van het Greenleaf-logo en de naam Greenleaf Center for Servant Leadership gebruik te maken.

Mede gelet op de inhoud van de bij memorie van grieven overgelegde verklaringen van [...], [...] en [...] (producties 14 t/m 16) acht het hof voldoende aannemelijk dat dit gebruiksrecht in de gegeven omstandigheden de bevoegdheid meebracht om het logo enigermate aan te passen en het aangepaste logo tegen gebruik door derden in het relevante gebied te beschermen door dit als beeldmerk te deponeren. In zoverre is het Benelux-depot niet te kwader trouw geschied.

4.4. Nu de toestemming om het logo en de naam te gebruiken is verleend in het kader van de samenwerking tussen Greenleaf VS en Maris c.s. (c.q. de stichting

Maris) moet echter tevens worden aangenomen dat deze toestemming in zoverre beperkt was dat deze slechts voor de duur van de relatie van partijen gold en dat de door partijen in dit verband gemaakte afspraken derhalve inhielden dat Maris c.s. bij de beëindiging van het samenwerkingsverband verder gebruik van het logo en naam zouden staken en de eventuele ten aanzien van dit gebruik verworven (absolute) rechten aan Greenleaf VS zouden dienen over te dragen.

Dat Maris c.s. zich van laatstbedoelde verplichting bewust waren vindt steun in de inhoud van de hierboven onder 4.1 sub vii genoemde brief.

4.5. Voldoende aannemelijk is dat het samenwerkingsverband tussen Greenleaf VS en Maris c.s. inmiddels is beëindigd.

In het licht van hetgeen onder 4.4 is overwogen brengt dit mee dat Greenleaf VS er aanspraak op kan maken dat het merkrecht aan haar wordt overgedragen en dat Maris c.s. zich van verder gebruik van het Greenleaf-logo en de naam Greenleaf Center onthouden. In zoverre zijn de daartoe strekkende voorzieningen (dictum kortgeding vonnis sub 7.1 en 7.2) alsmede het verbod om rechtsmaatregelen te treffen op grond van het door Maris c.s. gepretendeerde merkrecht (dictum sub 7.3) terecht toegewezen en falen de daartegen gerichte grieven. Dat Maris c.s. ook jegens Voerman en de stichting Voerman tot overdracht van het merkrecht zijn gehouden vindt voorshands in de feiten onvoldoende steun. Met name valt een dergelijke verplichting naar voorlopig oordeel van het hof niet in de door onder meer Maris (c.q. Marezate Beheer) en Voerman op 28 augustus 2003 gesloten vaststellingsovereenkomst te lezen noch biedt de aan Maris gerichte brief van 23 maart 2007 van Jack Lowe en Lary Spears voldoende grondslag voor het aannemen van een tot overdracht van het merkrecht strekkend vorderingsrecht van Voerman en/of de stichting Voerman.

Voor zover de vordering door Voerman en de stichting Voerman is ingesteld zal deze derhalve alsnog worden afgewezen.

Voorts is de vordering in conventie niet toewijsbaar voor zover deze tegen Maris in persoon is ingesteld; dat het logo en de naam Greenleaf Center na de oprichting van de stichting Maris door Maris in privéhoedanigheid wordt gebruikt is onvoldoende gebleken.

4.6. Uit het voorgaande volgt dat de in conventie gevorderde verboden terecht zijn toegewezen voor zover deze door Greenleaf VS zijn gevorderd jegens de stichting Maris, Marezate Beheer en Servant Leadership B.V. De vordering voor zover deze is ingesteld door de stichting Voerman en Voerman is vooralsnog onvoldoende geadstrueerd en zal mitsdien worden afgewezen. Voor toewijzing van de vordering jegens Maris bestaat onvoldoende grond.

4.7. De vordering in reconventie is gelet op de verplichting van Maris c.s. om het gebruik van het Greenleaf-logo te beëindigen en het merkrecht aan Greenleaf VS over te dragen, terecht afgewezen voor zover het Greenleaf VS betreft. Dit geldt ook voor de vordering voor zover die tegen de stichting Voerman is ingesteld; Maris c.s. hebben er in de gegeven omstan-

digheden onvoldoende belang bij om de stichting Voerman het gebruik van het Greenleaf-logo of de naam Greenleaf Center te beletten.

4.8. Het voorgaande brengt mee dat de door Maris c.s. tegen het vonnis van de voorzieningenrechter gerichte grieven I, II en IV (gedeeltelijk) slagen. Voor het overige leiden de grieven van Maris c.s. niet tot een andere uitkomst van het geding en hebben Maris c.s. bij een verdere (afzonderlijke) behandeling daarvan onvoldoende belang.

Het hof zal het vonnis waarvan beroep in conventie bekrachtigen voor zover de in het dictum onder 7.1 tot en met 7.4 getroffen voorzieningen op vordering van Greenleaf VS zijn toegewezen jegens de stichting Maris, Marezate Beheer en Servant Leadership B.V. en het vonnis voor zover in conventie gewezen voor het overige vernietigen en de vorderingen afwijzen.

Het vonnis voor zover in reconventie gewezen zal worden bekrachtigd.

Het hof vindt in de uitkomst van het geding en gelet op de omstandigheid dat partijen gezamenlijk zijn opgetreden aanleiding de kosten van het geding in eerste aanleg in conventie en in hoger beroep te compenseren in dier voege dat ieder der partijen de eigen kosten draagt.

5. Beslissing

Het hof:

- bekrachtigt het vonnis in conventie voor zover de verboden en de dwangsomveroordeling (dictum sub 7.1 tot en met 7.4 en 7.6) op vordering van Greenleaf VS zijn toegewezen jegens de stichting Maris, Marezate Beheer en Servant Leadership B.V.;

- vernietigt het vonnis in conventie voor het overige;

- wijst de vorderingen van de stichting Voerman en Voerman alsmede de overige vorderingen van Greenleaf VS alsnog af;

- compenseert de kosten van het geding in conventie in eerste aanleg in dier voege dat ieder der partijen de eigen kosten draagt;

- veroordeelt Voerman c.s. om aan Maris c.s. terug te betalen de proceskosten die dezen uit hoofde van het vonnis in eerste aanleg aan Voerman c.s. hebben voldaan te vermeerderen met wettelijke rente vanaf de datum van dagvaarding in hoger beroep dan wel, indien het tijdstip van betaling later is gelegen, vanaf de datum van betaling;

- bekrachtigt het vonnis in eerste aanleg voor zover in reconventie gewezen;

- compenseert de kosten van het geding in hoger beroep in dier voege dat ieder der partijen de eigen kosten draagt;

- verklaart dit arrest uitvoerbaar bij voorraad.

Dit arrest is gewezen door mrs. N. van Lingen, E.E. van Tuyll van Serooskerken-Röell en J.H. Huijzer en door de rolraadsheer in het openbaar uitgesproken op 11 augustus 2009.